

ORLIČI, ORLIČICE, POGUM!

Nekateri ljudje so hudobni, da zadnji čas vas in vso orlovsko organizacijo obrekujejo in praviijo, da je proti državi. Nekateri med Orličii in Orličicami ste pa strahopetni, da se vsake nevoščljive besede takoj ustrašite. Ono in to ni prav! Vedite, da vse skupaj, kar nasprotniki zadnje tedne govore čez Orliče in Orličice, ni čisto nič res! Praviijo, da je šolarjem prepovedano biti pri naraščaju. Orličii in Orličice, mi vam povemo čisto naravnost, da je to prav grda laž, pa naj jo izreče kdorkoli!! Ne dajte se čisto nič begati! Orlovska organizacija je prav tako za državo kot smo vsi pametni ljudje. Samo prismođe so proti državi. Naš kralj in cel kup ministrov dobro ve, da so Orli vrli fantje, kralj sam jim je pred leti celo svetinje dal — sedaj pa tako grdo govore nekateri o njih. Orličii, Orličice, nič se ne bojte, nikogar se ne ustrašite! Samo svoje starše vprašajte, če smete biti pri Orličih, če vam kdo drug kaj reče, molčite — ostanite pa vedno navdušeni Orličii in Orličice! — Bog živi!

Urednik.

Gozdi šumeči klanjajo glave,
burni viharji divje besné,
Orl zre mirno v sinje višave,
strele in gromi ga ne plaše.

K božjemu Solncu dvignimo srca,
večne ljubavi vabi nas žar,
Z nebne višine Orla bo sila
krivdo in sužnost pregnala vsekdar!

V spomin † Orliču Antonu Kranjcu.

(Od Sv. Tomaža pri Ormožu.)

»Njegova duša se je dopadla Bogu, zato ga je vzel izmed hudobije.«

Te besede je povedal br. predsednik ob odprtem grobu 26. novembra, ko smo položili k zadnjemu počitku Orliča Antona Kranjca. Neizprosna jetika ga je ugrabila iz naših vrst, nemila smrt ga je presadila v božji vrt.

Ves čas bolezni — bil je eno leto priklenjen na bolniško posteljo — kako si je želel v naše vrste, ko smo imeli kako prireditve! Kadar smo imeli skupno sv. obhajilo, kako rad bi bil z nami pristopil k angelski mizi!

Ker ni mogel več priti v cerkev, je pa tem bolj goreče doma molil. Velikokrat so ga našli domači kleče moliti ob postelji.

V največje veselje mu je tudi bilo, kadar je prišel »Orlič«. Vsako številko je večkrat prečital.

Dragi bratec! Ohraniti Te hočemo vedno v spominu in kakor si Ti hotel in želel delovati v orlovskih vrstah, tako hočemo tudi mi Orliču, Tvoji tovariši, živeti po orlovskih načelih. Saj tako lepo pravi naša himna: »K Solncu, svetlobi Orel hiti!« — Orlič Lovro Cajnkar.

V. W.

V spomin

† naraščajniku Pavliču Egidiju.

Zvonovi otožno so zazvonili
v zarje jutranje,
v gorah so ptiči vsi potihnili
orel povabil peruti je črne,
kriknil med zvoke je tožnosrebrne:
»Spet eden je manj!«

K večnemu Solncu odšel je v višine,
za njim gre plač bratcev, molitev sestra:
»Kmalu za tabo iz solzne doline
pridemo k tebi, kjer vsi smo doma!«

Oče čebelar:

Čebelna zvestoba do domovine.

Od ljubezni čebel do domovine sem vam že pisal. Kjer je pa doma resnična ljubezen, tam je gotovo tudi zvestoba. In res je tudi zvestoba čebel do domovine občudovanja in posnemanja vredna. Le berite, kar bom napisal!

Čebelna domovina je čebelnjak, dom pa panj, v katerem gospodarji domača matica. Svojemu panju ohrani vsaka čebela trdno zvestobo. Navadno ostane vsaka čebela vse življenje pri svoji domači družini v tistem panju, ki je prišla v njem na svet. Če je tudi sto ali še več panjev v enem čebelnjaku, si vendar vsaka čebela poišče precej svoj domači panj, ko prileti s paše domov. Včasih se res zgodi, da se ta ali ona zmoti. Preveč težko je morda prinesla med ali cvetni prah in ni mogla dosti paziti, kje se gre naravnost domov. Ali je pa bila taka gnječa pred čebelnjakom, da jo je tisti drenj zanesel na brado tujega panja. Toda ko se je nekoliko odpočila, takoj bistro pogleda in povoha okoli sebe — spozna pomoto in precej odleti iskat pravi dom. Če jo je pa gneča celo prav notri v tuj panj potisnila, se še notri obrne in noče pustiti nobene mrvice nabranih zakladov tujim stanovnikom. Res pa je, da se čisto mlade čebelice včasih izgube in zaletе v tuj panj in tam tudi ostanejo. So pač še mlade in nimajo nobene življenjske skušnje.

Kadar je pa roj, takrat pa zapusti velika množica čebel domači panj in se ne vrnejo več. To pa seveda ne moremo imenovati nezvestoba do domovine. Prenapolnjen panj, tesen prostor, velika vročina v panju, mlada matica, ki je prišla na svet, najbolj pa prirojeni nagon razmnožitve — vse to priganja čebele, da roje in si izberejo novo domačijo.

Tiste čebele, ki so rojile, torej ne pridejo več na stari dom. Sedaj imajo svoj novi dom, svojo lastno kraljico-matico in njej enako zvesto služijo in svoj novi dom enako ljubijo kot so ljubile starega. Včasih se pa roj ponesreči. Med rojenjem se matica kako izgubi, morebiti jo ujame sršen ali srakoper. Čebele jo takoj pogreše in skrbno iščejo. Če je le nikjer ni, se roj vrne nazaj v stari panj. Tam si čez nekaj dni izberejo novo matico — če je prišla med tem že zopet katera na svet — in kmalu imamo nov roj. Če pa izgubljeno matico najdejo kje v travi ali v pesku, se takoj zberejo okoli nje in jo na vso moč skrbno varujejo.

Taka je torej čebelna zvestoba do domovine. Ljudje pa dostikrat nočemo biti svoji domovini zvesti. Mnogi silijo brez potrebe v svet in obračajo domači hiši hrbet. Povsod so rajši kot doma — še v gostilni in na drugih zapravljivih in škodljivih krajih. To ni prav. Kdor je zvest domači hiši, pride zmerom

rad nazaj domov, kakor hitro more. Ne potika se brez potrebe po svetu. Taki bodite Orlički in Orličice — zveste čebele!

In če pride potreba, da greste od doma po svetu iskat ali izobrazbe ali dela in kruha, ohranite vedno v srcu ljubezen in zvestobo do domače hiše in do domovine! Radi pridite nazaj domov pogledat, radi pomagajte domu in domovini, radi se držite lepih navad in naukov, ki ste se jih naučili doma! Tudi če bi prišli v Ameriko ali pa na Kitajsko, ostanite vedno Slovenci in Slovenke! Govorite s svojimi ljudmi vedno lepo čisto slovenščino in se ogibajte vsake tuje ali po tuje spačene besede! Ostanite vedno zvesti lepemu življenju in molitvi, ki ste se jo naučili od slovenske matere! — To bo vaša zvestoba do domovine!

Velika uganka — rešena!

Pa ni šlo posebno lahko. Okoli 60 odgovorov je priromalo do 15. januarja, toda samo **pet** je bilo popolnoma pravih. Na prvo in tretje vprašanje so vsi prav odgovorili, drugo vprašanje je pa večini delalo hude preglavice. Mnogo jih je odgovorilo, da so Orlički z Viča prišli uredniku voščit vesele božične praznike in srečno novo leto, nekateri so pa mislili, da so mu prišli samo »Bog živi« zaklicat. Prav so pa rešili sledeči:

Zupančič Franc, dijak v Št. Vidu nad Ljubljano,

Furlan Anica, Trbovlje št. 23,

Krmelj Leopold, Poljane nad Škofjo Loko,

Demšar Brigita, Martinjvrh, p. Železniki,

Pavc Pepca, Brod 37, p. Novo mesto.

V soboto na dan sv. Antona smo slovesno žrebali in iz vreče sta pršli imeni **Furlan** in **Pavc**. Tema dvema smo torej poslali za nagrado knjigo: Br. Nardžič, Nagovori pri n a r a š č a j u.

Rešitev velike uganke:

1. Odkod so ti Orlički? — Ti Orlički so z Viča.
2. Kaj so povedali »Orličevemu uredniku? — Povedali so, da imajo naročenih letos **305** »Orličev«.
3. Zakaj na Viču ne smejo te uganke reševati? — Ker jo brez reševanja znajo.

Za prihodnjic pa eno

majhno uganke:

Zakaj jih je na drugo vprašanje velike uganke tako malo prav odgovorilo?

Odgovori se pošiljajo do 15. februarja 1925 na naslov kot zadnjič. Dva izžrebana dobita zopet vsak svojo knjigo. Mnogo sreče in Bog živi!

Anica Demšar, Martinjvrh.

Dve Gregorčičevi pesmi.

Spominjali smo se osemdesetletnice rojstva Simona Gregorčiča. Na ta dan smo deklamirali več njegovih pesmi. Meni sta bili najbolj všeč dve. Prva ima naslov »Oj z Bogom, ti planinski svet«, druga pa »Nazaj v planinski raj!«.

Zdi se mi, kakor da je bil prvo zložil, ko se je poslavljaj od svojega doma, od svojih planin. Kakor so fantje, ko gredo k vojakom, žalostni, a ko se poslavljajo od doma, vendar pojo in vriskajo, tako je bil tudi Gregorčič žalosten, pa je vendar svojo žalost zлил v lepo pesem. Še nam se trga srce, ko slišimo njegovo tožbo:

»A Bog le ve, kaj tu pustim,
a Bog le ve, kaj zdaj trpim.«

V službi je bil Simon Gregorčič v lepem kraju. Saj ga tudi v pesmi imenuje »dežela rajsko mila«. Pa vendar ni bil zadovoljen. Le nazaj v planine si je želel. Ljudje so ga vpraševali, zakaj si želi nazaj v planine. On jim odgovarja: »Mladostnih dni spomin me vleče na planine«. Jaz sem v planinah rojen, zato si tudi le nazaj želim, nazaj v svoje hribe in planine!

Kakor ta veliki pesnik ljubi svoj planinski in hribovski svet, tako se tudi jaz nočem nikdar sramovati svojega doma, ki je tudi visoko v hribih.

Ivan Langerholc.

Kažipot.

Videl si že, dragi moj, desko z napisom: C e s t a v K r a n j. C e s t a v M e n g e š i n K a m n i k. In druge podobne napise. Zraven je navadno naslikana ali izrezana roka, ki kaže, v katero stran se moraš obrniti, da boš prav prišel. To je k a ž i p o t.

Danes, ko zna že skoro vsak otrok brati, je to vse hvale vredna naprava. Na križiščih cest in potov ti ni treba drugega kot oči odpreti in prebrati napis, pa boš gotovo našel pravo pot.

Nekaj podobnega so krajevne deske, na katerih bereš ime kraja občine in okrajnega glavarstva. Na prvi hiši, ki stoji najbliže ceste, najdeš v vsakem kraju tako desko. Če hočeš vedeti, kje potuješ, skozi katero vas greš, kako se imenuje trg ali mesto, v katerem bivaš, poišči si povsod to desko. Saj jo pri belem dnevu lahko najdeš. Le na ta način boš vedel, kod hodiš. Če ne, boš videl samo veliko hiš, pa nobene v a s i, nobenega t r g a, nobenega m e s t a. Nič ne boš vedel, kod si hodil.

Skoro vsakdo pozna danes zemljevid. V vsakem društvenem domu naj bi visel zemljevid slovenskih de-

že l, ki ga je izdala Slovenska Matica. Čitajte ga večkrat. Tako čitanje je nekaj prav koristnega.

Ko boste veliki, boste včasih napravili daljši izlet. Vršila se bo okrožna telovadba. Vozili se boste z vozom. Preden odidete, k zemljevidu! Tam si oglejte pot. Napišite si imena vasi, trgov in mest, skozi katere se boste vozili. Enako imena rek, gora in hribov, ki jih boste videli. Potem bo taka pot imela za vas nekaj vrednosti. In lahko boste rekli, da svojo domovino res poznate.

Večja mesta in kraji izdajajo posebne knjižice z naslovom »Ka ž i p o t« ali kaj podobnega. Tak kažipot imata tudi naša Ljubljana in naš Bled. Če si namenjen v te kraje, kupi si ga. Preden boš šel, boš lahko napravil načrt, kje boš hodil in kaj si boš ogledal, potem pa ti bo taka knjižica ljub spomin na kraje, ki si jih videl.

V duhu gledam, kako sede sedanji Orlički na županskih sedežih in na stolcih občinskih odbornikov. Kar gledam danes v duhu, to bo čez malo let živa resnica. In za tiste dni vas prosim, cskrbite, da bodo kažipoti in krajevne deske povsod lepo v redu.

Kažipot naj ne omahuje pot težo let kakor bi ne vedel, ali naj stoji ali naj pade. Lepo pokonci naj stoji, kakor korenjak, ki se zaveda, da izvršuje v naši javnosti važno službo. Črke na njih naj bodo jasne in razločne. Če jih je zabrisal zob časa, hočem reči: sneg in dež in druge nezgode, skrbite, da bodo dobile spet novo čedno obleko in obliko. Zadnje čase menda priporočajo bele črke na rdeči ali vsaj rdečkasto barvani deski. Prav tako poskrbite za čedne napise na krajevnih deskah.

Dokler pa še niste občinski očetje, pa skrbite, da teh naprav ne boste zlobno poškodovali. Skoro me je sram, da sem to zapisal — — —

Prosim odpuščanja! (Še bolj naj prosijo odpuščanja tisti Orlički, ki se jih morebiti predzadnji stavek tiče. Op. ur.)

Brigita Demšar, Martinjvrh.

Votla peč.

Če greš od Železnikov proti Suši, kjer stoji lepa Marijina cerkviča, prideš mimogrede v vas J e s e n o v e c. Blizu Jesenovca zagledaš odprto podzemeljsko votlino. Pred to votlino stoji znamenje s podobo Matere božje. Praviijo, da je bil nekda v tej votlini hudoba, ki je ljudi strašil.

Nekda je šel mimo te votline človek, menda je bil Zapotokarjev Tone, pa se je v svoji prešernosti malo pošalil s hudobo in rekel: »Gašperček, ali si doma?« Kar naenkrat prijaše nekdo za njim na belem konju. Na glavi je imel rdečo kapico. Te

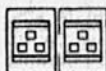
prikazni se je oni človek tako ustrašil, da je začel teči, kar so ga nesle noge.

Vsled prestanega strahu je zbolel.

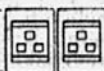
Ko je ozdravel, je dal postaviti pred votlino znamenje s podobo Matere božje, da bi se mu nikdar več kaj takega ne pripetilo. In res je pomagalo. Od tistega časa ni nikdo več videl tamkaj strahu.

Pripovedujejo pa tudi, da je hudoba pri Sv. Krvi povedal, da je prebival prej v neki votlini pri Železnikih. Odkar so pa prinesli neko ženo notri, je moral on bežati. Tista žena je bila podoba Matere božje pred votlino.

Votlini pa pravimo sedaj »Votla peč«.

Vesela pošta br. Nardžiča.

Iz nabiralnika.

Stari trg. — Cenjeni br. Nardžič! Prav vesela sem bila, da ste dali zadnji moj dopis v »Orliča«, zato pa bom večkrat kaj poročala od nas. Na »Orliča« sem naročena in ga zelo rada berem. Telovadimo z zastavicami. Sedaj znamo tri vaje. Na sestanku nas uči Micka Kvatrnik. Imam mnogo navdušenja do telovadbe. Zato mi gre dobro v glavo. Prosim, denite to moje pismo na Veselo pošto, če se Vam zdi vredno. Zato kličem z navdušenjem Bog živi!

Mici Mulc.

Sv. Peter pri Mariboru. — Častiti br. Nardžič! Ker ste že vzeli več pisem iz Sv. Petra na Veselo pošto, sem dobila tudi jaz pogum, da Vam napišem nekaj vrstic. Kar odkrito Vam povem, da bi mi bilo zelo hudo, če bi morda ne hoteli sprejeti toliko pisem iz enega kraja in bi prav moje zavrgli. Pa upam, da Vi, brat Nardžič, dosedaj še niste hudi na nas šentpeterske Orličice. Saj tudi ne smete biti, ko pa Vas imamo tako rade. Škoda, da Vas ni bilo zadnjič tukaj, ko smo imele prireditev in smo obhajale Meškovo slavnost. Sedaj se pa veselimo Miklavža. Pridno se učimo, ker drugače ga ne bo. Če bi mi preveč prinesel, bom pa Vam poslala. Če bi bilo malo bliže, bi Vam prinesla vsaj pokazat. Vas pa prosim, da denete tudi to pismo na Veselo pošto. Bog živi!

Lojzka Knuplež.

Šoštanj. — Dragi br. Nardžič! Ne zamerite, da se tudi jaz enkrat oglasim v »Orliču«. Sporočam Vam, da imamo mladenke novo vaditeljico. Ime ji je sestra Tilka. Takoj prvič smo bile zelo zadovoljne z njo. Prav rada hodim k telovadbi. Mladič nas je 25. »Vigredi« imamo naročenih mladenke 22, »Orliča« pa 25. Po telovadbi gremo vedno tudi v cerkev molit k ljubemu Jezusu, da bi postale res enkrat vzorne Orlice. Sporočam Vam, da rada berem »Orliča«. — Sedaj pa končam moje kratko pismence. Zelim Vam srečno novo leto!

Mici Legat.

Gorje. — Cenjeni br. N! V »Orliču« čitam dopise iz vseh krajev, zato sem se namenil, da se tudi jaz enkrat oglasim, kako je v Gorjah. — Gorjanskih Orličev nas je 14, pa smo precej poredni, tako nam pravi naš vaditelj. — Telovadimo že v novi dvorani, v kateri se kar izgubimo v primeri s staro dvorano. Telovadimo vsako nedeljo pred 10. mašo po eno uro. — Dne 4. januarja bomo imeli akademijo. Pridite nas pogledat! Ako pa ne sedaj, pa vsaj takrat, ko bo blagoslovljen novi dom. Lep orlovski pozdrav — Bog živi!

Brat France.

Št. Vid nad Ljubljano. — Cenjeni br. Nardžič! Dne 28. decembra zjutraj je umrl naraščajnik Egidij Pavlič. Bil je vedno živahen, vesel, pravi vzor-Orlič. Na zadnji poti ga je spremilo 15 Orličev v krogih in ob grobu mu je govoril Orlič Ciril Cerar v zadnje slovo. Bratci ga težko

pogrešajo, še bolj pa mati, kateri so veljale njegove zadnje besede: »Zbogom, mamica! Bog živi! Winkler V.

Velike Lašče. — Cenjeni br. Nardžič! Danes Vam morava vendar enkrat napisati, kako se imamo v Vel. Laščah. — Prav radi čitava »Orliča«. Pa se vedno jeziva, da ne piše nobena od naših Orličic na Veselo pošto. Telovadbo imamo vsako nedeljo po deseti maši. Za vaditeljico imamo sestro Mici Pečnikovo. Naučile smo se že dve vaji. Vseh gojenk nas je čez dvajset. Vsak mesec imamo tudi sestanek. Naša voditeljica je sestra predsednica Francka Vesel, katero zelo ljubiva. Ob sestankih nam pripovedujejo razne povesti. — Sv. Miklavž se je tudi pri nas oglasil in nas bogato obdaroval. Sedaj pa še krepak Bog živi!

Gojenki: Angelca Strle in Julka Zakrajšek.

Črna pri Prevaljah. — Dragi br. Nardžič! Že dalj časa se ni nič bralo v »Orliču« iz Črne, zato pa danes dobite doj dopis. Dne 10. oktobra smo priredili akademijo. Nastopili smo Orliči in člani, pozdravni govor je pa imel br. Lojze Ambrožič iz Prevalj. Potem smo vse točke po bogatem sporedu lepo izvedli. — Druga prireditve je bila pred sv. Miklavžem in smo igrali igrico »Miklavžev večer«. Jaz sem bil za Bogdana, Miklavž je pa bil tudi jako lep in mi je prinesel mnogo mnogo reči. Poročam tudi, da imamo novega g. kaplana, ki jih imamo zelo radi. Vsako prvo nedeljo v mesecu imamo predavanje, telovadbo pa vsako nedeljo. Žal mi pa je, da niso vsi Orliči zadosti pridni in nimajo discipline. Nekateri pridejo šele ob koncu ure, nekateri pa sploh ne pridejo. Zato je naš vaditelj včasih precej hud. Pa saj mora biti, ker taki Orliči ne zaslužijo drugega ko brezovo šibo. Naznanjam tudi, da smo ustanovili »Čebelico« in je v njej že 884 Din 25 par. Naraščajskega je 547 Din in 25 par. To je veliko za nas v 2 mesecih. Jaz sam imam 58 Din in čisto vsak dinar nesem v »Čebelico«. Tudi nekateri drugi imajo že po 100 Din. — Voščim Vam prav veselo novo leto in tudi vsem Orličem. Bog živi! Vaš Lekši Piko.

Šmartno pri Velenju. — Dragi br. Nardžič! Tudi k nam v daljno Šmartno prihaja priljubljeni list »Orlič«. Z veseljem čitamo lepe povesti in nauke, ki so v njem. Pa ne mislite, da imamo ta list samo za zabavo. Ne, tudi ravnamo se po tem, kar nas uči. Srčno pozdravljam vse Orliče. Bog živi! Rudi Koren.

Griže pri Celju. — Od nas ste dobili že dva dopisa, Orličev nas je 32. Razdeljeni smo v tri vrste. Jaz sem v drugi. Telovadimo vsako nedeljo po večernicah. »Orliča« zelo radi beremo. Imamo ga 29 izvodov. K mizi Gospodovi prihajamo redno vsak mesec. V zadnjem pismu od nas je stalo, da znamo vaje s palicami. Znamo pa tudi skupinske vaje. Pri sprejemu g. škofa pri nas sta bila tudi dva naša naraščajnika. — Bog živi! Korent Franc.

V nabiralnik.

Nekaterim v tolažbo. — Toliko pisem je prišlo, da morajo nekatera čakati prihodnje številke, pravi in poroča br. Nardžič.

Orličicam. — Snov za letošnje organizatorične tekme gojenk bo prinesla prihodnja številka.

Telatku. — Hvala! Le pridno pesnikuj in pošiljaj! Kadar bo zrelo, bomo tiskali!

Vsem. — Ostanite pridni in pogumni! Tiste, ki ste bojazljivi, vprašam: Ali mislite, da je orlovska himna samo zavoljo lepšega? Saj veste, kako pravil! Le berite spredaj na prvi strani in ostanite zvesti in zveste! Bog živi! — Br. Nardžič.

»Orlič« izhaja vsak mesec. — List izdaja uprava »Mladosti«. — Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Ljudski dom. — Naročnina za odseke, ki naroče vsaj 20 izvodov pod skupnim zavitkom 6 Din na leto, za vse druge naročnike 10 Din. — Odg. urednik: Franc Zabret. — Tiska Jugosl. tiskarna v Ljubljani,